

Halgån ns Kölan - WA14510245 / SE668924-137124

Förvaltningscykel 2 (2010 - 2016)

Vattenkategori	Vattendrag	Län	Värmland - 17
Typ	Vattenförekomst	Kommuner	Hagfors - 1783 Torsby - 1737
Distrikt	5. Västerhavet (nationell del) - SE5	Längd (km)	8,7
Huvudavrinningsområde	Göta älv - SE108000		

Mer information <http://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA14510245>

Miljö kvalitetsnorm

Ekologisk status

Kvalitetskrav

■ God ekologisk status 2021

Version: Beslutad

Motivering till kvalitetskrav

▲ *Motiveringstexter kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet*

Försurning

Vattenförekomstens ekologiska status har bedömts vara måttlig, vilket baseras på bedömningar av fisk i rinnande vatten (VIX), samt bottenfauna. Bedömningarna antyder försurningspåverkan. Vattenförekomsten är påverkad av kalkning, men den kalkning som genomförs har ännu inte visats ha effekt på fiskbeståndet och bottenfauna. Kalkning bör fortgå och eventuellt utökas för att vattenförekomsten ska uppnå god ekologisk status senast år 2021.

Konnektivitet

Vattenförekomsten bedöms ha problem med bristande konnektivitet orsakat av regleringsdamm och tröskeldamm som förhindrar vandring upp och nedströms hindren. Problemen kan åtgärdas exempelvis genom omlöp förbi vandringshindren samt mintappning i fåran för att förhindra torrläggning. Alternativa lösningar kan finnas. Tidsundantag till 2021 har fastställts på grund av att den administrativa kapaciteten är otillräcklig då tillsyns- och omprövningsprocesser är tids- och resurskrävande. Tillsyn och omprövning av objekten behöver göras och de fysiska åtgärderna behöver genomföras så att god ekologisk status kan uppnås 2021.

Flödesregleringar

Vattenförekomsten bedöms ha problem med flödesförändringar på grund av den rensning som skett i vattendraget (ökad Specifik flödesenergi). Ökad energi leder till ökad erosion och transport av material. Biotopvård behövs för att återställa bottensubstrat, tillföra rensade block och stenar och för att tillföra död ved m.m. Biotopåterställning bör genomföras senast 2021. Tidsundantaget motiveras med att den administrativa kapaciteten är otillräcklig för planerande av åtgärder, och att offentlig finansiering saknas.

Morfologiska förändringar

Det morfologiska tillståndet i vattenförekomsten har bedömts vara påverkat av rensning. Biotopvård behövs för att återställa bottensubstrat, tillföra rensade block och stenar, tillföra död ved m.m. Biotopåterställning bör genomföras senast 2021. Tidsundantaget motiveras med att den administrativa kapaciteten är otillräcklig för planerande av åtgärder, och att offentlig finansiering saknas.

Kemisk ytvattenstatus**Kvalitetskrav**

God kemisk ytvattenstatus

God kemisk ytvattenstatus 2015 med undantag för kvicksilver (Hg) och polybromerade difenyletrar (PBDE). Ämnen vars påverkan i första hand kommer ifrån atmosfärisk nedfall från långväga lufttransporter efter förbränning av varor. Ämnena överskrider sina respektive gränsvärden i fisk i alla Sveriges vattenförekomster (se referenser från NRM i referensbiblioteket i VISS: 53314 och 53315). Även om halterna minskar generellt på grund av restriktioner är det svårt att veta när god kemisk status kommer att uppnås. Undantag sätts i form av mindre strängt krav med skälen tekniskt omöjligt.

Undantag - Mindre stränga krav

Kvicksilver och kvicksilverföreningar

Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

▲ *Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet*

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för kvicksilver (Hg), i enlighet med bilaga 6 till Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19) om statusklassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvattenstatus. Halterna av kvicksilver bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster (se referens från SLU i referensbiblioteket i VISS: 51583 eller IVLs biotadatabas: 51273). Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av kvicksilver till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Den största påverkan av kvicksilver består av atmosfärisk deposition vars ursprung är långväga, globala atmosfäriska utsläpp från tung industri och förbränning av stenkol. I Sverige har en stor mängd av det nedfallande atmosfäriska kvicksilvret under lång tid ackumulerats skogsmarkens humuslager, varifrån det kontinuerligt sker ett läckage till ytvattnet med påföljande ackumulering i vattenlevande organismer och fisk. Problemet bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av kvicksilver (december 2015) får dock inte öka.

Bromerad difenyleter

Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

▲ Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för bromerade difenyletrar (kongenerna 28, 47, 99, 100, 153 och 154), även kallade polybromerade difenylterar (PBDE), i enlighet med bilaga 6 till Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19) om statusklassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvattenstatus. Halterna av PBDE bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster (se referenser från NRM i referensbiblioteket i VISS: 53314 och 53315). Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av PBDE till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Problemet beror främst på påverkan från långväga luftburna föroreningar och bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av PBDE (december 2015) får dock inte öka.

Statusklassning

Status ?	Klassificering
- Ekologisk status	Måttlig
- Tillkomst/härkomst	Naturlig
- Kemisk status	Uppnår ej god
- Kemisk status utan överallt överskridande ämnen	Ej klassad
Ekologisk status - Biologiska kvalitetsfaktorer ?	
Påväxt-kiselalger	Hög
IPS-index för Kiselalger	Hög
ACID - Surhetsindex för vattendrag och sjöar	Ej klassad
Bottenfauna	Måttlig
ASPT	Hög
DJ-index	Hög
MISA	Hög
Fisk	Måttlig
Fisk i rinnande vatten (VIX)	Måttlig
Ekologisk status - Fysikalisk kemiskt	
Allmänna förhållanden Fys-kem	Måttlig
Näringsämnen	Hög
Försurning	Otillfredsställande
Särskilda förorenande ämnen	Ej klassad
Icke syntetiska ämnen	Ej klassad
Koppar	
Zink	
Syntetiska ämnen	Ej klassad
Ekologisk status - Hydromorfologi	
Hydromorfologi	Måttlig
Konnektivitet i vattendrag	Dålig
Konnektivitet i uppströms och nedströms riktning i vattendrag	Dålig
Konnektivitet i sidled till närområde och svämplan i vattendrag	
Hydrologisk regim i vattendrag	Otillfredsställande
Specifik flödesenergi i vattendrag	Otillfredsställande
Volymavvikelse i vattendrag	God
Avvikelse i flödets förändringstakt	Hög

Vattenståndets förändringstakt i vattendrag	☐ Ej klassad
Morfologiskt tillstånd i vattendrag	☐ Måttlig
Vattendragsfårans form	☐ Otillfredsställande
Vattendragets planform	☐ God
Vattendragsfårans bottensubstrat	☐ Otillfredsställande
Död ved i vattendrag	
Strukturer i vattendraget	☐ Otillfredsställande
Vattendragsfårans kanter	☐ Måttlig
Vattendragets närområde	☐ Måttlig
Svämplanets strukturer och funktion i vattendrag	☐ God

Hydromorfologi cykel 1 2004-2015

Kontinuitet
Förekomst av artificiella vandringshinder
Fragmenteringsgrad
Barriäreffekt
Hydrologisk regim vattendrag
Regleringsgrad för vattendrag
Antal flödestoppar per år
Variationskoefficient för dygnsflöden
Förändrad medelhögvattenföring
Reducerad medellågvattenföring
Morfologiska förhållanden
Rättnings- /kanaliseringsgrad
Andel rensad sträcka
Antal vägövergångar
Markanvändning i närmiljön
Markanvändning i delavrinningsområdet
Död ved/Antal vedbitar
Antal diken per km

Kemisk status

Prioriterade ämnen	☐ Uppnår ej god
Bekämpningsmedel	☐ Ej klassad
Industriella föroreningar	☐ Ej klassad
Bromerad difenyleter	☐ Uppnår ej god
Tungmetaller - grupp	☐ Uppnår ej god
Kvicksilver och kvicksilverföreningar	☐ Uppnår ej god
Övriga föroreningar	☐ Ej klassad

Miljöproblem och påverkanskällor**Miljöproblem** ?

	Klassificering
1. Övergödning och syrefattiga förhållanden	☐ Nej
2. Miljögifter	☐ Ja
2.1 Förorening av miljögifter	☐ Ja
3. Försurning	☐ Ja
4. Förändrade habitat genom fysisk påverkan	☐ Ja

4.1 Flödesförändringar	☒ Ja
4.2 Konnektivitetsförändringar	☒ Ja
4.3 Morfologiska förändringar	☒ Ja
5. Främmande arter	☒ Nej
6. Annat betydande miljöproblem	

Påverkanskällor ?

	Klassificering
1. Punktkällor	
2. Diffusa källor	☐ Ej klassad
2.6 Diffusa källor - Andra relevanta	
2.6.1 Diffusa källor - Skogsbruk	☒ Betydande påverkan
2.6.3 Atmosfärisk deposition	☒ Betydande påverkan
3. Vattenuttag	
4. Flödesreglering och morfologiska förändringar	
5. Fysiska förändringar av sjöar och vattendrag	☐ Ej klassad
5.1 Fysiska förändringar vattendrag - Fysiska förändringar av vattendragsfåra	☒ Betydande påverkan
7. Annan morfologisk påverkan	
7.1 Andra morfologiska förändringar - Barriärer	☒ Betydande påverkan
8. Annan signifikant påverkan	

Förbättringsbehov

Förbättringsbehoven anger den effekt som behöver uppnås för att miljö kvalitetsnormen för en vattenförekomst skall kunna följas. Där det finns kunskap om vilka miljöproblem samt vilken påverkan som orsakat den försämrade statusen anges även dessa. För att uppnå förbättringsbehovet behöver åtgärder genomföras men förbättringsbehovet anger inte vilken åtgärd som är lämpligast.

ID	Parameter	Storlek	Miljöproblem	Påverkan
VISSIMPROVEMENT0004346	Morfologiskt tillstånd i vattendrag	6 ha	4.3 Morfologiska förändringar	
VISSIMPROVEMENT0004511	Konnektivitet i vattendrag	2 antal	4.2 Konnektivitetsförändringar	
VISSIMPROVEMENT0013663	Förurning	0,21 pH	3. Förurning	

Åtgärder

Här presenteras de föreslagna och genomförda åtgärderna för vattenförekomsten.

Juridiskt bindande åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram

Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram innehåller de åtgärder som myndigheter och kommuner behöver genomföra för att miljö kvalitetsnormerna ska följas. Åtgärdsprogrammen för respektive vattendistrikt hittar du på www.vattenmyndigheterna.se.

Åtgärderna i åtgärdsprogrammet är administrativa åtgärder som är juridiskt bindande. Dessa syftar till att bana väg för de åtgärder som genomförs direkt i vattenmiljöerna för att förbättra vattnets ekologiska och kemiska status.

Möjliga, planerade, pågående och genomförda åtgärder för bättre vattenkvalitet

Nedan visas genomförda och planerade åtgärder samt föreslagna åtgärder som kan behöva genomföras för att uppnå bättre vattenkvalitet. Åtgärderna är inte juridiskt bindande, utan en del i den långsiktiga planeringen för bättre vatten. Det kan finnas ytterligare åtgärder som av olika anledning ännu inte blivit registrerade. Vattenmyndigheterna välkomnar synpunkter och konkreta förbättringsförslag på föreslagna åtgärder.

Möjliga åtgärder i Förvaltningscykel 2 (13 st)

Förslag på åtgärder som är möjliga att genomföra eller skulle behöva genomföras för att nå god vattenstatus.

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
--------	-----------------	--------------	----------	---------	-----------	--------------	---------

Nedströmspassage förbi Höljes	Anordningar för nedströmspassage	Höljessjön	Ökning Habitat 280 ha	1 st	-	
Askåterföring	Askåterföring (GROT)	Halgån ns Kölan		100 ha	-	
Restaurering av rensade eller rätade vattendrag - Halgån nedre	Biotopvård i vattendrag	Halgån ns Kölan			-	600 000 kr
Ekologiskt funktionell kantzon skogsbruk	Ekologiskt funktionella kantzoner-skogsbruk	Halgån ns Kölan		1 ha	-	
Ekologiskt funktionell kantzon skogsbruk	Ekologiskt funktionella kantzoner-skogsbruk	Halgån ns Kölan			-	
God miljöhänsyn vid kvävegödsling	God miljöhänsyn vid kvävegödsling	Halgån ns Kölan			-	
Hänsyn vid dikning	Hänsyn vid dikning	Halgån ns Kölan			-	
Kalkningsåtgärd - Halgån	Kalkning	6689471 - 416224			-	
Möjliggöra upp- och nedströms passage - Brattfallet övre	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	6688872 - 1371082		2 m	-	1 000 000 kr
Möjliggöra upp- och nedströms passage - Brattfallet övre tröskeldamm	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	6688868 - 1371041		1 m	-	500 000 kr
Förbättrad hydrologisk regim - Brattfallet tröskeldamm	Återskapa eller förbättra hydrologisk regim	6685517 - 415584		0,5 m ³ /s	-	9 400 000 kr
Förbättrad hydrologisk regim - Bredsjön, Halgån	Återskapa eller förbättra hydrologisk regim	6723791 - 1364146			-	
Förbättrad hydrologisk regim - Sjöbäcken Kårebolssjön	Återskapa eller förbättra hydrologisk regim	6700365 - 1369074			-	

Genomförda åtgärder (2 st)

Åtgärder som har genomförts i eller kring vattenförekomsten eller har en effekt på vattenförekomsten

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspänn	Totalkostnad	Flaggor
Biotopvårdsplanering Halgån	Biotopvårdande åtgärder	Biotopvårdsplanering Halgån			2008 - 2009		
Fiskväg, Edsforsen	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	Fiskväg, Edsforsen			-		

Risk

Risken för att en miljökvalitetsnorm inte följs och att en god miljöstatus inte uppnås ,

Klassificering

Riskbedömning ?

Risk att Ekologisk status/potential inte uppnås 2015

Risk att Kemisk status inte uppnås 2015

Risk att Kemisk status (exklusive kvicksilver) inte nås till 2015

Risk att Ekologisk status/potential inte uppnås 2021

■ Risk

Risk att Kemisk status inte uppnås 2021

■ Risk

Miljöövervakning

Övervakningsstation	Program	Undersökning	Programspecifikt ID	Programspecifikt namn
Halgån, Halgå	KEU, Värmlands län	Elfiske	17ELF0165	Halgån, Halgå
Halgån, Halgå	KEU, Värmlands län	Bottenfauna	17PVX0204	Halgån, Halgå
Halgån, Halgå	KEU, Värmlands län	Påväxtalger	17PVX0204	Halgån, Halgå
Halgån, n halgå	KEU, Värmlands län	Vattenkemi i intensivvattendrag	17STA0862	Halgån, n halgå
Halgån, uppströms Brattfallet	SRK, Klarälven	Vattenkemi Vattendrag	205	Halgån, uppströms Brattfallet
Halgån, uppströms Brattfallet	SRK, Klarälven	Påväxt	205	Halgån, uppströms Brattfallet
Halgån, O Bofastberg				

Skyddade områden

Område	EUID	Områdestyp
Avloppskänsliga områden, inlandsvatten, fosfor	SELK001	Avloppsvattendirektivet

Typindelning

Typindelning/Typtillhörighet ?	Värde
Vattentyp - Vattendrag	V2LYN
Vattenkategori	Vattendrag
Limnisk ekoregion/Kustvattentyp	Norrlands inland, under högsta trädgränsen över högsta kustlinjen
Avrinningsområde	Stor: >100 km ²
Färg (Humus)	Ja - >50 mgPt/l
Bakgrundsalkalinitet	Nej - ≤ 1,0 mekv Alk

Vatten som ingår i förekomsten

Dessa rinnsträckor och vattenytor ingår i SMHI:s Hydrologiska nätverk som bygger på översiktskartan (1:250 000) som är byggstenar till att skapa vattenförekomster för sjöar och vattendrag.

Den hydrologiska ordningen visar vilken ordning rinnsträckorna och vattenytorna ligger i förekomsten från nedströms och uppåt.

Ordning	RSTID/VYID	VName / RName	Name	Linjekod/Ytkod
0	66875751369962	Halgån		Vattendrag

Vattenversion

I följande versioner har detta objekt existerat

Version	Datum
Ytvatten innan versionshantering	2011-05-09 12:09
SVAR_2010_1	2011-10-17 12:07
SVAR_2012_2	2012-11-08 09:07
SVAR_2016	2017-06-20 09:29

Cykel	Vattentyp
Förvaltningscykel 1 (2004 - 2009)	Vattenförekomst
Förvaltningscykel 2 (2010 - 2016)	Vattenförekomst
Förlängning av förvaltningscykel 2	Vattenförekomst
Förvaltningscykel 3 (2017 - 2021) (aktuell)	Vattenförekomst

Kontakta Länsstyrelsen i Värmland

E-post beredningssekretariatet.varmland@lansstyrelsen.se

Hemsida <http://www.lansstyrelsen.se/varmland/Sv/miljo-och-klimat/vatten-och-vattenanvandning/vattenforvaltning/Pages/index.aspx>